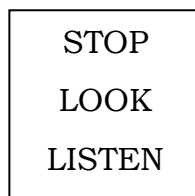

Beware of trains

På vej op i The Black Mountains krydser Offa's Dyke Path en jernbane. Ved den ubevogtede overskæring står et halvrustent skilt med teksten:

Det er næsten umuligt ikke at læse påmindelsen som et digt. Måske endda en poetik? En vandringsmand med gode ben ville inden solnedgang kunne være fremme i Hay-on-Wye, den berømte walisiske bogby.

Selv havde jeg ikke travlt. Jeg stoppede, kiggede, lyttede. Tog blyanten op af lommen og tegnede en skitse af skiltet i min notesbog, som jeg tidligere på året havde købt i Norli Bokhandel i Oslo. Ved samme lejlighed havde jeg erhvervet mig et eksemplar af Tomas Espedals "Imot naturen", og tænk engang, da jeg på vej ned til færgen gik over Karl Johansgate, mødte jeg forfatteren midt i fodgængerfeltet og fik ham til at signere bogen. Han må have undret sig lidt over hvem fanden jeg var: en ranglet dansker med fjeldstøvler og rygsæk.

Det er en perfekt notesbog med grønt lærredsbind, læsebånd af silke og elastiklukning. Dog manglede den obligatoriske lille lomme bagest i bogen, så den limede jeg selv ind i form af en receptkuvert fra apoteket. Da jeg for et øjeblik siden åbnede kuverten, lå der en togbillet fra Frederikshavn til Århus og tre frimærker, det ene med et motiv fra Kardemommeby, de andre to med hver sin skøjteprinsesse.

Som ung tilbragte jeg mange måneder på alle årstider i en hytte et par timers gang fra den lille by Brandbu cirka ethundrede kilometer nord for Oslo. Min norske familie rystede på hovedet og fnøs: Brandbu, det er jo hverken fugl eller fisk, det er jo bare granskov! Men for mig var det fint, og der var faktisk både fugle i skoven og fisk i søerne.

De allerfineste stunder var dem, hvor jeg slæbte hyttens store og tunge hjemmesnedkererede lænestol udenfor og stillede den midt i lysningen. En

kop kaffe, lidt chokolade og en bog. Og mens jeg sad der og læste højt for løvsangerne, det kunne for eksempel være Kjell Askildsen eller Øystein Lønn, kunne jeg engang imellem høre toget langt væk køre fløjtende op eller ned gennem dalen. *Everybody likes a train in the distance*, synger Paul Simon et sted, *everybody thinks it is real*. Det var virkeligt, og spørgsmålet er, om jeg siden har været i stand til at adskille litteratur og lyden af et tog, der kører forbi.

I Århus har jeg naturligvis bosat mig lige op ad jernbanen, hvor jeg har fornøjelsen af al sydgående trafik. Selv Odderbanen har sit eget uundværlige trinbræt i Kongsvang fire minutters gang fra mit skrivebord, tre minutter i let løb, så slår hjertet et par ekstra slag. Og her ruller den litterære salon ind i billedet. For hvor er det indlysende, at litteraturen i Århus i de senere år har fået rangeret sig på plads i Vogn nummer 1 på Godsbanen. For naturligvis kan hverken den rigtige litteratur eller de rigtige tog eksistere uden en salon.

Det var kineserne, der opfandt krudtet, men for små hundrede år siden ansatte marskal og krigsherre Zhang Zuolin den danske ingeniør Robert Christensen til at opføre en ammunitionsfabrik i Mukden i det nordøstlige Kina. Det skrev han senere en bog om. Blandt andet fortæller han, hvordan han på et tidspunkt i en snæver vending fik lov til at rejse i Zhang Zuolins salonvogn. Der kunne Robert Christensen så sidde i en magelig kurvestol og drikke te af det fineste porcelæn, mens hans ammunition blev fyret af uden for togvinduet i endnu et af den kinesiske histories kaotiske kapitler.

Jeg ville gerne have læst op i den salon, men fem år senere, i 1928, da toget nærmede sig Mukden, der i mellemtiden var blevet besat af japanerne, blev Zhang Zuolin og hans salonvogn sprængt i luften. Det udløste en alvorlig politisk krise mellem Japan og Kina, men da der aldrig blev nedsat en uvildig undersøgelseskommission, ved man stadig ikke hvem, der egentlig stod bag. Det er som om, at marskalen og stumperne fra toget, tekopperne og de sirligt indbundne bøger fra salonvognens bibliotek bliver ved med at hænge i luften over Mukden.

Stop, look, listen. Beware of trains.

